

**Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ва сув
хўжалиги вазирлиги
Тошкент ирригация ва мелиорация институти**

«ОММАВИЙ МАДАНИЯТ»-МАЪНАВИЙ ТАҲДИД СИФАТИДА

Тошкент – 2017 йил

Ёш авлод тарбияси ҳақида гапирганда, Абдурауф Фитрат бобомизнинг мана бу фикрларига ҳар биримиз, айниқса, энди ҳаётга кириб келаётган ўғил-қизларимиз амал қилишларини мен жуда-жуда истардим.

Мана, улуғ аждодимиз нима деб ёзганлар:

“Халқнинг аниқ мақсад сари ҳаракат қилиши, давлатманд бўлиши, бахтли бўлиб иззат-ҳурмат топиши, жаҳонгир бўлиши ёки заиф бўлиб хорликка тушиши, бахтсизлик юқини тортиши, эътибордан қолиб, ўзгаларга тобе ва қул, асир бўлиши уларнинг ота-оналаридан болаликда олган тарбияларига боғлиқ”.

Бугунги кунда ён-атрофимизда диний экстремизм, терроризм, гиёҳвандлик, одам савдоси, ноқонуний миграция, “оммавий маданият” деган турли балоқазоларнинг тобора кучайиб бораётганлигини ҳисобга оладиган бўлсак, бу сўзларнинг чуқур маъноси ва аҳамияти янада яққол аён бўлади.

Шавкат Мирзиёев

ЮКСАК МАЪНАВИЯТ – ЕНГИЛМАС КУЧ

Ҳозирги пайтда **"оммавий маданият"** ниқоби остида **ахлоқий бузуқлик** ва **зўравонлик, индивидуализм** ва **эгоцентризм** ғояларини тарқатиш, керак бўлса шунинг ҳисобидан бойлик орттириш, бошқа халқларнинг неча минг йиллик анъана ва қадриятлари, турмуш тарзининг маънавий негизларига беписандлик, уларни қўпоришга қаратилган маънавий таҳдидлар одамларни ташвишга солмай қўймайди.

Ислом Каримов

Ахлоқий бузуқлик

Ахлоқий бузуқлик: бу энг тубан инсоний ва зўравонлик, индивидуализм, эгоцентризм ғояларининг тарқатиш, керак бўлса, шунинг ҳисобидан бойлик орттириш, бошқа халқларнинг неча минг йиллик анъана ва қадриятларига қаратилган таҳдидлар. Ахлоқий бузуқлик, бу энг тубан инсоний фаолият бўлиб у аста-секин “эркин муҳаббатдан бир жинсли инсонлар ўртасидаги никоҳ тузиш” гача бўлган босқичларга кўтарилади.

АҲЛОҚИЙ БУЗУҚЛИК

Кашандалик

Алкоголизм

Аёлларнинг эркакча сўқинишлари

Порнографияни тарғиб қилиш, томоша қилиш ва тарқатиш

Старизм (эстрада артистлари, актёрлар, спортчилар, теледикторларни илоҳийлаштириш)

Билимсизлик, ахлоқсизлик, маданиятсизлик, тартибсизликни қўллаб-қувватлаш

Баданга турли хил татуировкалар чизиш

АҲЛОҚИЙ БУЗУҚЛИК

Бир жинсли никоҳ

Лоқайдлик

Жамоат жойида кийиниш маданиятини бузган ҳолда юриш

Катталарга беҳурматлик

Эркакларнинг аёлларча ўзига оро бериши

Ва бошқа шу каби миллий ахлоқ-одоб қоидаларига зид ҳаракат ва одатлар

Зўравонлик

*Зўравонлик шахс ҳуқуқини
поймол қилиб, унинг онгида
хайвонийлик ҳис-туйғуларини
ва хусусиятларини таркиб
топтиради. У бугунги кунда
фильмлар, компьютер ўйинлари
ва турли хил интернет
қўлланмалари воситасида
тарғиб қилинмоқда.*

Индивидуализм

Индивидуализм илллати бўлган киши ўз манфаатларини ўзгаларнинкидан устун қўяди, фақат ўзи учун яшаш одатини ўзлаштиради. Индивидуализм ғояси Европа маданиян анъаналарини кўз-кўз қилиб тарғиб этиш билан ғояни жорий қилишга фақат ўзи учун яшашни афзал билиши лозим.

Эгоцентризм

Эгоцентризм бу инсоннинг “мен” лигини устувор қўйишдан иборатдир. Бунинг энг ташвишли жиҳати шундаки, ундай одам ўзини доимо ҳақ деб билади, ўзгаларга нисбатан беписанд қараш, ўз ҳатти-ҳаракатдарини мутлақо тўғри деб билиши эгоцентризмнинг асосий белгисидир.

Ахборот урушлари – замонавий дунёда манфаатлар кураши шакли

Ахборот урушлари биз билган урушлардан қатор жиҳатлари билан ажралиб туради. Асосий жиҳатларидан бири, ахборот урушлари анча кам харж, қўшин сақлашни, қурол-яроқ сотиб олишни тақозо қилмайди. АҚШнинг собиқ президенти **Ж.Картер** “Тарғибот учун сарфланган 1 доллар қуролланишга сарфланган 10 доллардан самаралироқ” деб бежиз айтмаган. Иккинчидан, ахборот урушлари ҳеч қачон чегарани тан олмайди.

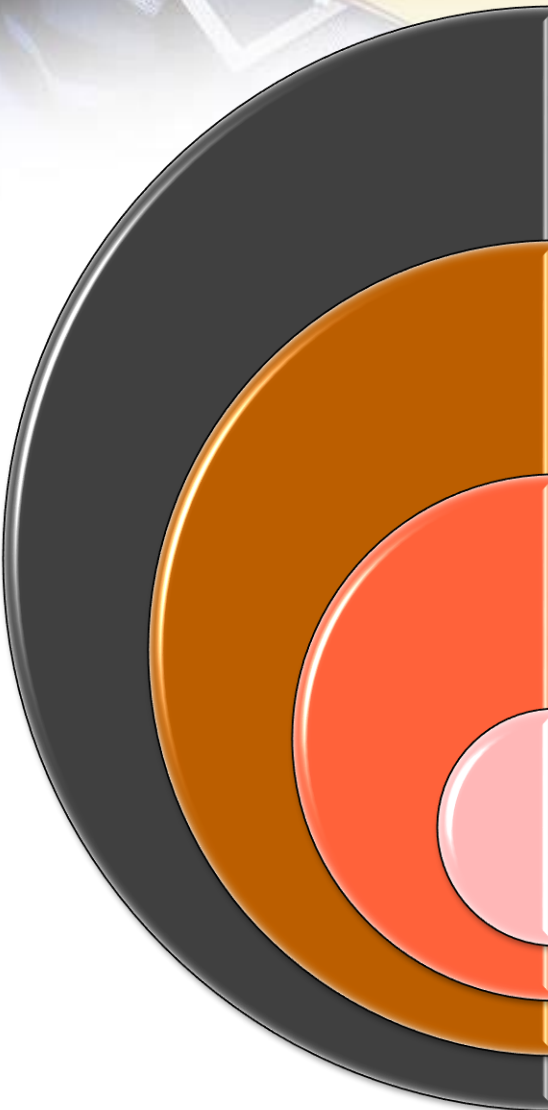
«Оммавий маданиятга» унинг келиб чиқишини ва асосий хусусиятларини изоҳлаб беришни, «маданият» тушунчаси мазмунини ўрганишдан бошлаш керак.

Маданият” (арабча “мадиналик”, “шахарлик”, “таълим – тарбия кўрганлик”) маъносини англатади.

“Маданият” сўзи муслмонларнинг азиз тутадиган жойи – Мадина шаҳри номидан келиб чиққан. Чунки илк муслмонлар таълим-тарбияни асосан Мадинада олганлар.

Маданият жамият билан ривожланади.
Маданият жамиятнинг тараққиёт даражасини акс эттиради
Жамиятдан ташқарида маданият йук

Маданият - инсон фаолиятининг, ҳам махсули, ҳам сифат кўрсаткичидир.
Маданий муҳит қандай бўлса, инсон ҳам шундай шаклланади

Маданиятнинг ижодкори, энг аввало – халқдир.

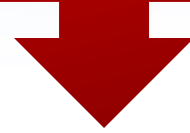
Халқ маданиятида авлодлар яратган моддий ва маънавий бойликлар жамланган.

Маданият ривожда профессионал ижодкорлар ва санъаткорлар ҳам катта ўрин тутадилар. Улар туфайли маданиятда янги оқимлар, ижод турлари, бадий – эстетик қарашлар юзага келади.

Маданият баркамол инсонни шакллантириш воситаси ҳамдир

Хўш, «омма»нинг ўзи нима?

Омма – бу миллати, ирқи, дини, ижтимоий келиб чиқиши, ёшидан қатъий назар бўлган бутун дунё одамлари.

Оммага ниманидир тарғиб қилса, қизиқтирса ва уларнинг онгини эгалласа ёки бирор гоя, мақсад остида бирлаштира, уни бошқариш осон бўлади.

Аmmo бугунги даврда оммани бирлаштириш муаммоси эмас, балки уларни айнан қандай мақсад остида бирлаштириш, шунингдек, уларга нимани тарғиб қилиш муҳим масалалардан бири саналади.

“Оммавий маданият”

“Оммавий маданият” Ғарб дунёсида ўтган асрнинг иккинчи ярмида шаклланди. Уни Ғарбда “популяр” ёки қисқартирилган ҳолда “поп культура” (яъни “оммавий маданият”) деб аташади.

Гарчи маданият деб аталсада, туб мазмун-маъносига, мақсад-ниятига кўра “оммавий маданият” чинакам маданиятнинг кушандасидир.

“Оммавий маданият” тушунчаси 1930 йилларда юзага келди ва уни жиддий ўрганиш 1960 йиллардан бошланди.

**“Оммавий маданият” қуйидагиларни
ўз ичига олади:**

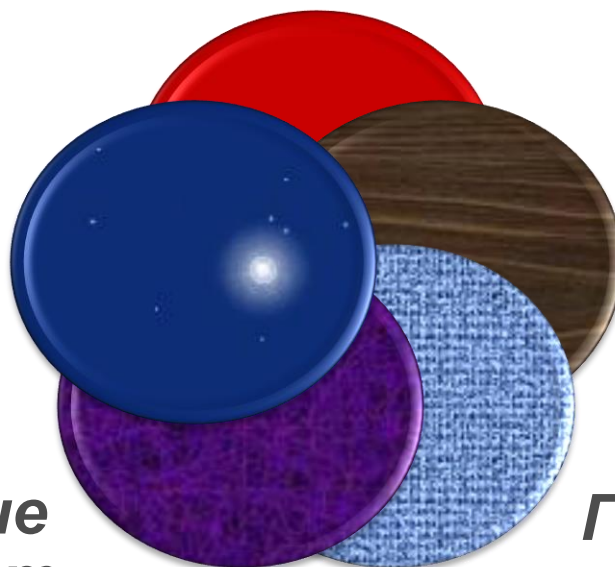
*Муסיқа ва
мультипликация*

*Мода ва
дизайн*

Адабиёт

*Телевидение
ва интернет*

*Газета ва
журналлар*

**«Оммавий маданият» -
маданият мавжудлигининг
мураккаб шакли бўлиб, у
ҳамма даврларда ҳам бир хил
талқин қилинмайди. У кўплаб
шаклларда ўзини намоён
бўлмоқда.**

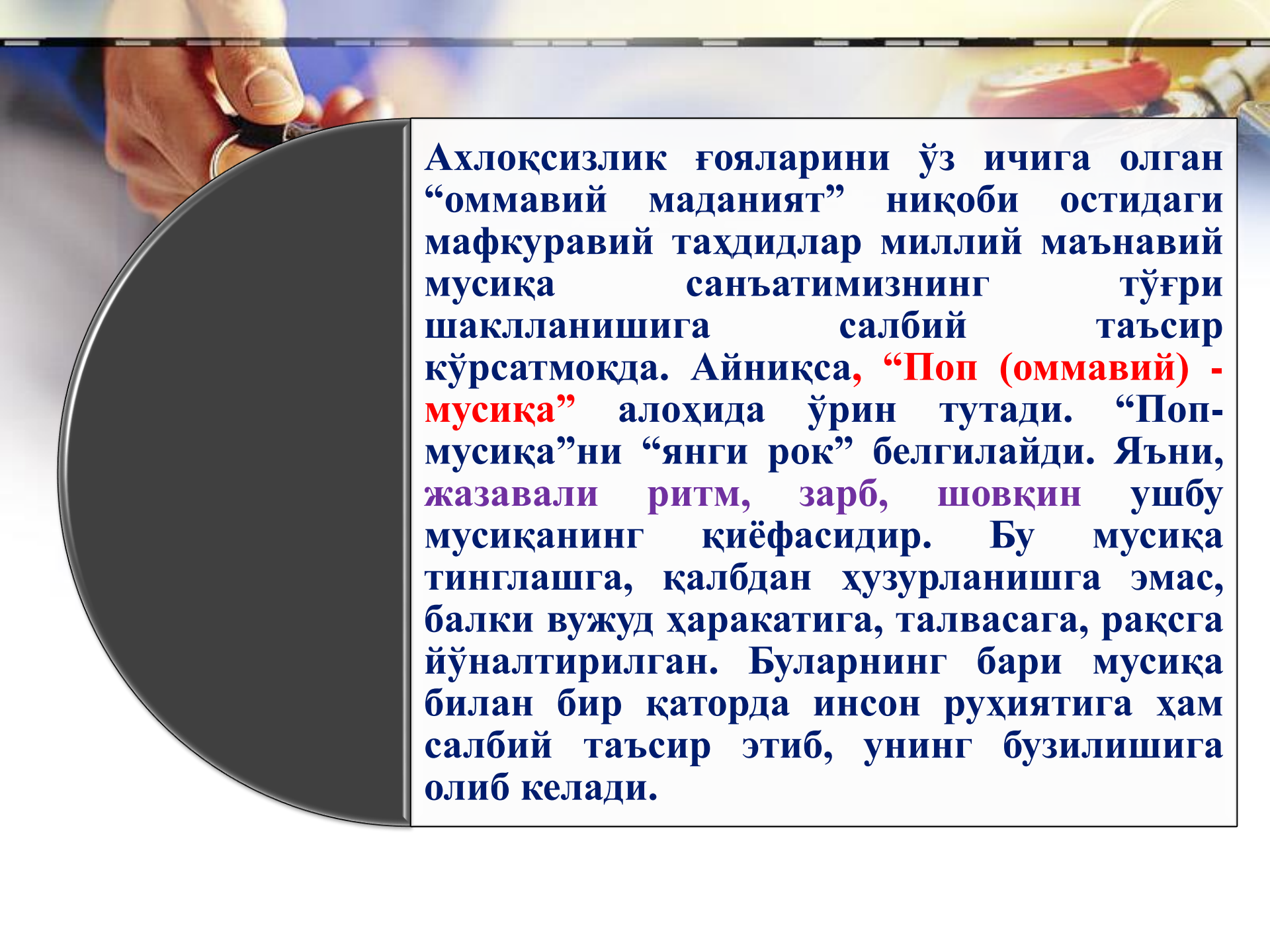
“Оммавий маданият” шакллари:

Китч – заррача бадиий-эстетик қийматга эга бўлмаган нарса ва буюмларга юксак андоза тусини бериш

Комикс – тилига қисқа матн ва луқмалар битилган беҳаё матбаа-расм маҳсулотлари

Старизм – субъектив эҳтиросларга берилган ҳолда, эстрада артистлари, актёрлар, спортчилар, теледикторларни илоҳийлаштириш

Хепнинг – аввалдан режаслаштирилмаган, ногаҳонда уюштириладиган “кескин” томошалар, масалан, роял, пианино ёки автомобилларни уриб яроқсиз ҳолатга келтириш ёки ўт қўйиш орқали ваҳшиёна, оммавий “кўнгил очиш”ларни уюштириш

Ахлоқсизлик ғояларини ўз ичига олган “оммавий маданият” ниқоби остидаги мафкуравий таҳдидлар миллий маънавий муסיқа санъатимизнинг тўғри шаклланишига салбий таъсир кўрсатмоқда. Айниқса, **“Поп (оммавий) - муסיқа”** алоҳида ўрин тутади. “Поп-муסיқа”ни “янги рок” белгилайди. Яъни, жазавали ритм, зарб, шовқин ушбу муסיқанинг қиёфасидир. Бу муסיқа тинглашга, қалбдан ҳузурланишга эмас, балки вужуд ҳаракатига, талвасага, рақсга йўналтирилган. Буларнинг бари муסיқа билан бир қаторда инсон руҳиятига ҳам салбий таъсир этиб, унинг бузилишига олиб келади.

Субмаданият – турли ижтимоий гуруҳлар маданиятидир. Афсуски, ижтимоий гуруҳни ташкил қилувчи аъзолар (кишилар) ўзлариникига нисбатан мураккаброқ, савияси баландроқ маданият кўринишларини қабул қила олишмайди, уни тушунишмайди. Масалан, энг ривожланган ва фаол бўлгани – ёшлар субмаданияти. Ёшлар субмаданиятининг марказини муסיқа ташкил қилади (асосан поп ва рок муסיқалари). Бу субмаданиятнинг кейинги элементини эса кийим, услуб ва бошқалар ташкил қилади.

Субмаданият - “Ёшларни норасмий бирлашуви”
деб номланган.

Унда, норасмий тарзда бирлашган ёшлар
жамоалари ва оқимлари, ўзини ғояларини,
дунёқарашларини, кийиниш ва ҳулқ-атворларини
ахлоқий кодексига қарама-қарши қўйишган.

60-йилларда бундай оқимлар *стилягалар*, 70-80
йилларда *хиппилар*, *панклар*, *рокерлар*,
металлистлар ва *хоказолар* деб номланган.

ЭМО — субмаданият тури, шу номли муסיқа йўналиши негизида унинг мухлислари томонидан яратилган ғайритабиий маданият. Унинг вакиллари ноодатий безак ва кийимлари билан ажралиб туришади.

ГОТ – субмаданият кўринишларидан бири бўлиб, XX асрнинг 70-йилларида пост-панк талқини остида пайдо бўлган.

Готларнинг ўзига хос хусусиятлари: махсус имиж, гот муסיқасига қизиқиш, кийимлари асосан қора рангда, кўпроқ эркакларга хос одатларни бажарадилар, тишлари учли, вампирсимон кўринишда бўлади.

Панклар-
иорекезлар

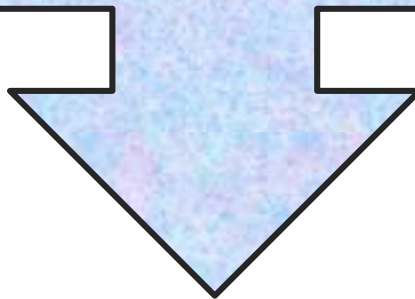

Рокерлар

OTRUB

Кўп тарқалган норасмий ёшлар ҳаракатига мисол тариқасида **футбол фанат клубларини, муסיқавий фанатлар (репперлар, рокерлар)дир.**
Футбол фанат клублари - Агрессив - ҳуқуқбузарлардир. Бундай клублар дунёнинг барча жойларида, **оломон можароларини, ҳуқуқбузарлик, миллатчилик, шовинистик** намоишларни келтириб чиқармоқда.

Ғарб мамлакатларида катта-кичик сабаблар асосида оммавий намоишлар кенг тарқалган. Бу оммавий намоишларда баъзилар мутлақо тасодифий иштирок этадилар. Улар учун мақсад эмас балки жараён иштирокчиси бўлиш эрмак тариқасида амалга ошади.

Эмо (инглизча – emotional-эмоционал, ҳиссий) ёшлар субмаданияти бўлиб, муסיқа мухлисларидан келиб чиққан.

Илдизи – ҳақиқатни тан олмаслик, ўз жонига қасд қилиш.

Эмоларнинг кийимлари – ранг -баранг, тор, хар хил тақинчоқ ва маржонлар билар безатилган.

Тақинчоқлар ичида “калла суяги” (череп) ва шунга ўхшаш ўлим фалсафасига доир бўлган тақинчоқларни кўриш мумкин.

Пояфзаллари пошнасиз, енгил, ранг-баранг. Қўлларига ва оёқларига ранг-баранг гетры лар кийиб олишган.

Эмолар

“Готлар” – XX асрнинг 70-йилларида пост-панклар илдизи асосида юзага келган субмаданият.

Готларнинг асосчиси деб англизларнинг музикий гуруҳи **Joy Division** хисобланади, бу шахс XX асрнинг охирида готика стилида музикани яратишни бошлаб ўзига кўп ёшларни жалб қилди. Ва “готика” музикасининг фанатлари ўзларини “ГОТ” лар деб номладилар.

Кўп холларда улар 16-25 оралиғидаги ёшлардир. Уларнинг фалсафий дунёқарашларида ўлим ҳаётдан устун туриши, ҳар бир шахс фаол ҳаётда эмас, балки пассив ҳаётдаги дунёқараши билан бахтли бўлишини изҳор қилишади.

ГОТЛАР

ГОТЛАР

Ёшларнинг Ижтимоий-психологик портретининг таҳлилида қуйидагилар аниқланди:

Ўзини мақсадига эриша олмаган, мақсадини белгилай олмаган 18-25 ёш даги ёшлар ташкил этади.

Кўп ҳолларда психологик жihatдан стрессга, депрессияга, қўрқувга дуч келган ёшлар киради.

Ўз ўрнини топишга интилаётган ёшлар;

Жисмоний нуқсонларга эга бўлган шахслар;

Нотўлиқ оилалар;

ГЛОБАЛ МУАММОЛАР ВА ТАҲДИДЛАР: ИНТЕРНЕТ

ЎЗБЕКИСТОНДА:

Интернетдан фойдаланувчилар жами: 10 млндан зиёд.

Ижтимоий тармоқларда:

1. Одноклассники – жами 7 млн, 1,5 млндан зиёд кундалик киради, 90 фоизи мобил телефонлар орқали, 220 мингдан зиёди ушбу сайтда кундалик ўйинларни ўйнайди.
2. Facebook – жами 170 мингга яқин.
3. Мой мир – 200 мингдан зиёд.
4. Twitter – Ўзбекистон энг тез ўсаётган 5чи давлат.
5. В контакте, youtube, linkedin ларда – 232 минг.
6. Muloqot.uz – 84 минг.

**1981 йилда шахсий компьютерлар,
1982 йилда лазер дискларнинг пайдо
бўлиши дунё халқлари тафаккурини
ўзгартирди**

**Хозирги кунда лазер дисклардан 200 млрд ортиқ
одамлар фойдаланади**

- **1980-чи йилларда дунё буйича тарқалган порно кассеталар, плакатлар, ғарб мусиқаси ниқоби остида маънавиятга таҳдид сифатида тез суръатларда тарқалди**

**1991 йила интернетнинг, 2001 йилда
айподнинг пайдо бўлиши маънавий
таҳдидлар ҳужужини жадаллаштирилди**

**Хозирги кунда интернет энг катта
маънавий таҳдид майдонига айланди.**

ГЛОБАЛ МУАММОЛАР ВА ТАҲДИДЛАР: ИНТЕРНЕТ

Дунё бўйича интернет фойдаланувчилари сони –
5 млрддан зиёд (дунё аҳолисининг 45% фоизи).

Ижтимоий тармоқлардан фойдаланувчилари
сони:

Facebook – 1 млрд;

Twitter – 288 млн;

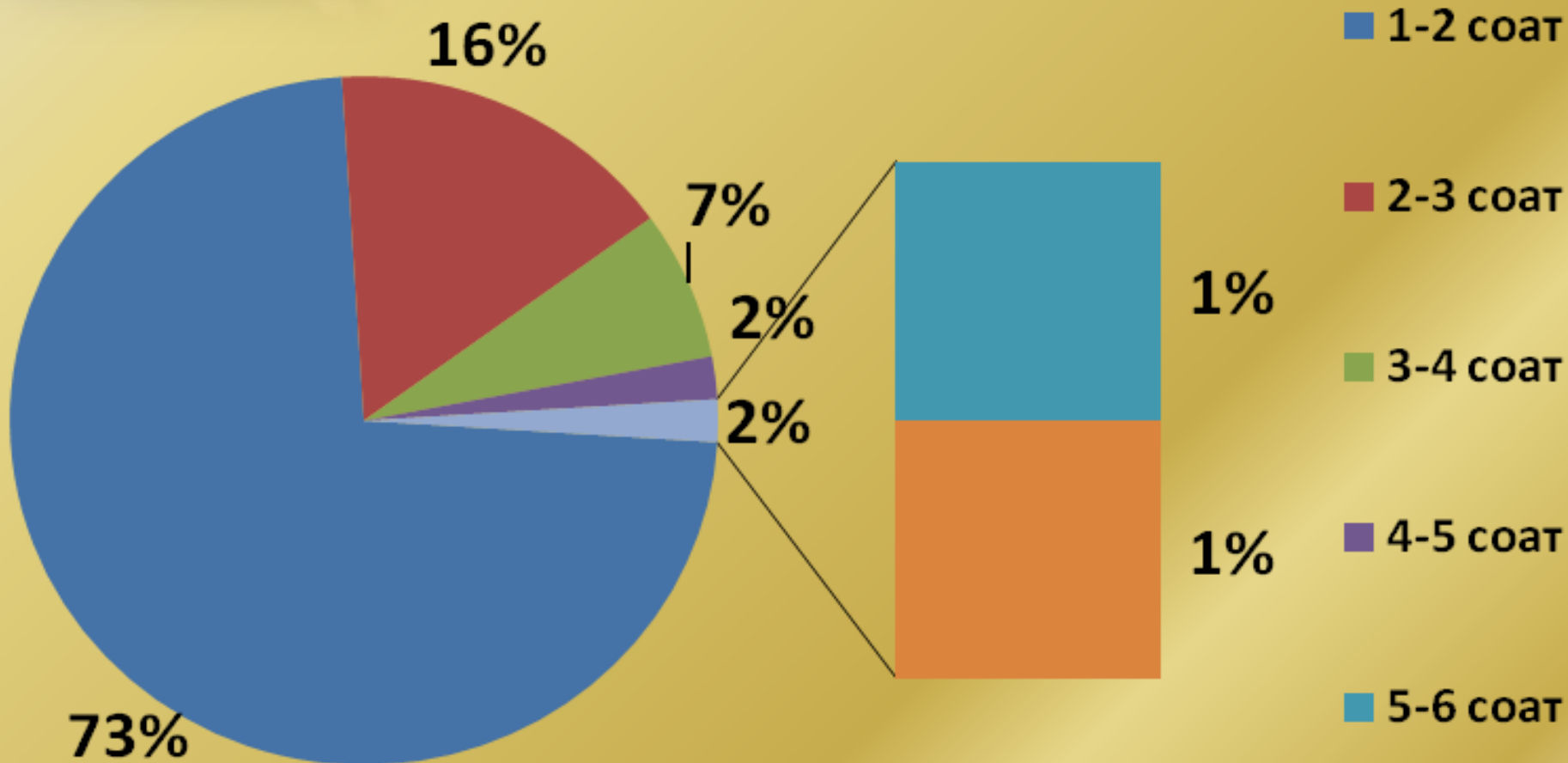
В контакте – 204 млн;

LinkedIn – 200 млн;

Одноклассники – 174 млн;

Мой мир – 40 млн.

СИЗ ИНТЕРНЕТДАН ФОЙДАЛАНИШГА КУНИГА ҚАНЧА ВАҚТ САРФЛАЙСИЗ?

Сиз Интернетдан қандай мақсадларда фойдаланасиз

Интернет орқали кириб келаётган хавфларнинг ёшлардан ҳам кўра болалар онгига кўпроқ таъсир қилувчи усули-бу компьютер ўйинлари. Оммалашган компьютер ўйинлари бўйича matereyting.ru сайти маълумотларига кўра, ўйинлар рейтинги қуйидагича баҳоланган:

«**Minecraft**».

«**Portal-2**».

«**The Elder Scrolls-5:Scyrim**».

«**Ялмоғиз-2: қиролни ўлдириш**».

«**Deus Ex Human Revolution**».

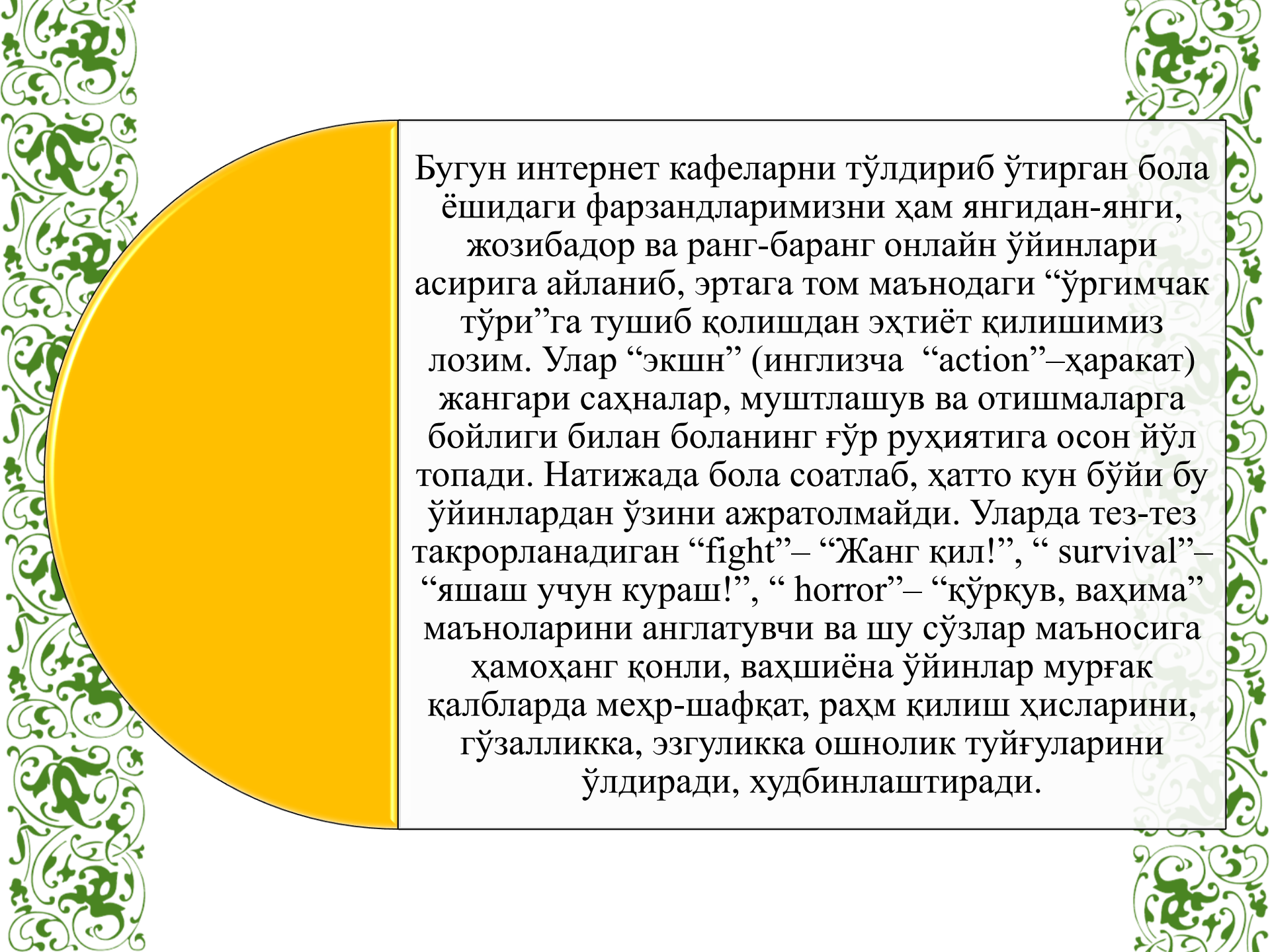
«**FIFA-12**».

«**Shogun-2 Total War**».

«**Dead Space-2**».

«**Battlefield**».

Юқоридаги ўйинларнинг орасидан фақатгина биттаси футбол ўйинига асосланган –«**FIFA-2012**»ни болаларнинг ахлоқий тарбиясига зид келмаслигини таъкидлаш мумкин. Қолганлари болалар маънавий онгини захарлашга, уларнинг руҳиятига салбий таъсир кўрсатишга қаратилган ўйинлардир.

Бугун интернет кафеларни тўлдириб ўтирган бола ёшидаги фарзандларимизни ҳам янгидан-янги, жозибадор ва ранг-баранг онлайн ўйинлари асирига айланиб, эртага том маънодаги “ўргимчак тўри”га тушиб қолишдан эҳтиёт қилишимиз лозим. Улар “экшн” (инглизча “action”–ҳаракат) жангари сахналар, муштлашув ва отишмаларга бойлиги билан боланинг гўр руҳиятига осон йўл топади. Натижада бола соатлаб, ҳатто кун бўйи бу ўйинлардан ўзини ажратолмайди. Уларда тез-тез такрорланадиган “fight”– “Жанг қил!”, “ survival”– “яшаш учун кураш!”, “ horror”– “қўрқув, ваҳима” маъноларини англатувчи ва шу сўзлар маъносига ҳамоҳанг қонли, ваҳшиёна ўйинлар мурғак қалбларда меҳр-шафқат, раҳм қилиш ҳисларини, гўзалликка, эзгуликка ошнолик туйғуларини ўлдиради, худбинлаштиради.

СИЗ КОМПЬЮТЕР ҰЙИНЛАРИГА ҚАНЧА ВАҚТ САРФЛАЙСИЗ?

86%

10%

0,7

3,3%

1. 1-2 соат

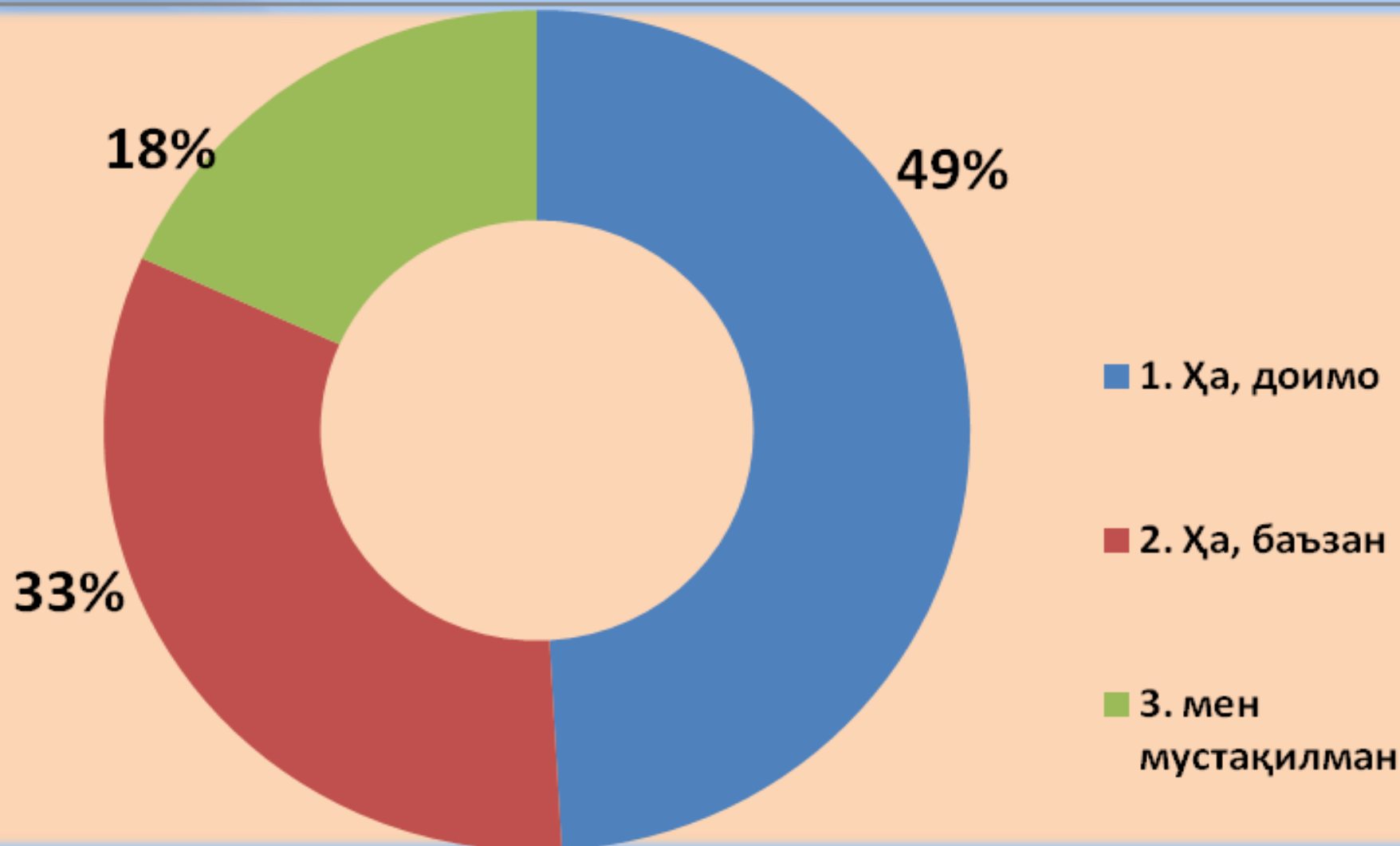
2. 3-4 соат

3. 5-6 соат

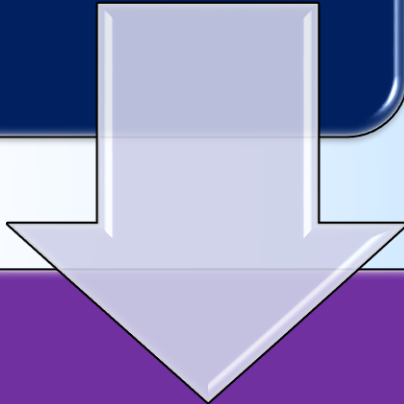
4. 7 ва ундан
кўпроқ соат

КОМПЬЮТЕР ҰЙИНЛАРИ ҰЙНАШИНГИЗНИ ОТА- ОНАНГИЗ НАЗОРАТ ҚИЛАДИМИ?

*Болалар берилиб ўйнаётган
компьютер ўйинларининг
илдизи – негизда иллатлар
бор.*

*Миясида ўйинлардан
тинимсиз завқланиш
ҳиссини туяётган бола
учун бундай “севимли”
машғулотида бўлак
ҳамма нарса аста-секин
аҳамиятсиз бўлиб қолади.*

“Оммавий маданият” таъсирида ёшлар онгида муайян тушунчаларнинг нотўғри талқини куйидагиларда намоён бўлади:

- ❖ *Исрофгарчилик* – бойлик белгиси;
- ❖ *Ёшлик* – тез ўтиб кетадиган, лаззатланиб оладиган вақт;
- ❖ *Вафо, садоқат* – эскилик сарқитлари;
- ❖ *Ҳаё, ибo* – маданиятсизлик;
- ❖ *Инсоф қилиш* – имкониятни бой бериш;
- ❖ *Саховат* – ресурсни мақсадсиз совуриш;
- ❖ *Яхши ота* – бола қўлига катта пул берувчи позитив партнер;
- ❖ *Ёмон ота* – боласига пул эмас, билим, малака берувчи негатив партнер;
- ❖ *Оила* – шахс эркинлигини бўғувчи занжир;
- ❖ *Хиёнат* – озод севги ғалабаси;
- ❖ *Худбинлик* – ўзи учун яшаш. Оила, фарзанд, ота-она учун қайғурмаслик.

Хозирги вақтда **ахлоқсизликни** маданият деб билиш ва аксинча, асл маънавий қадриятларни менси-масдан эскилик сарқити деб қараш билан боғлиқ ҳолатлар бугунги тараққиётга, инсон ҳаёти, оила муқаддаслиги ва ёшлар тарбиясига катта хавф солмоқда ва кўпчилик бугун жаҳонда бамисоли балоқазодек тарқалиб бораётган бундай хуружларга қарши курашиш нақадар муҳим эканини англаб олмоқда.

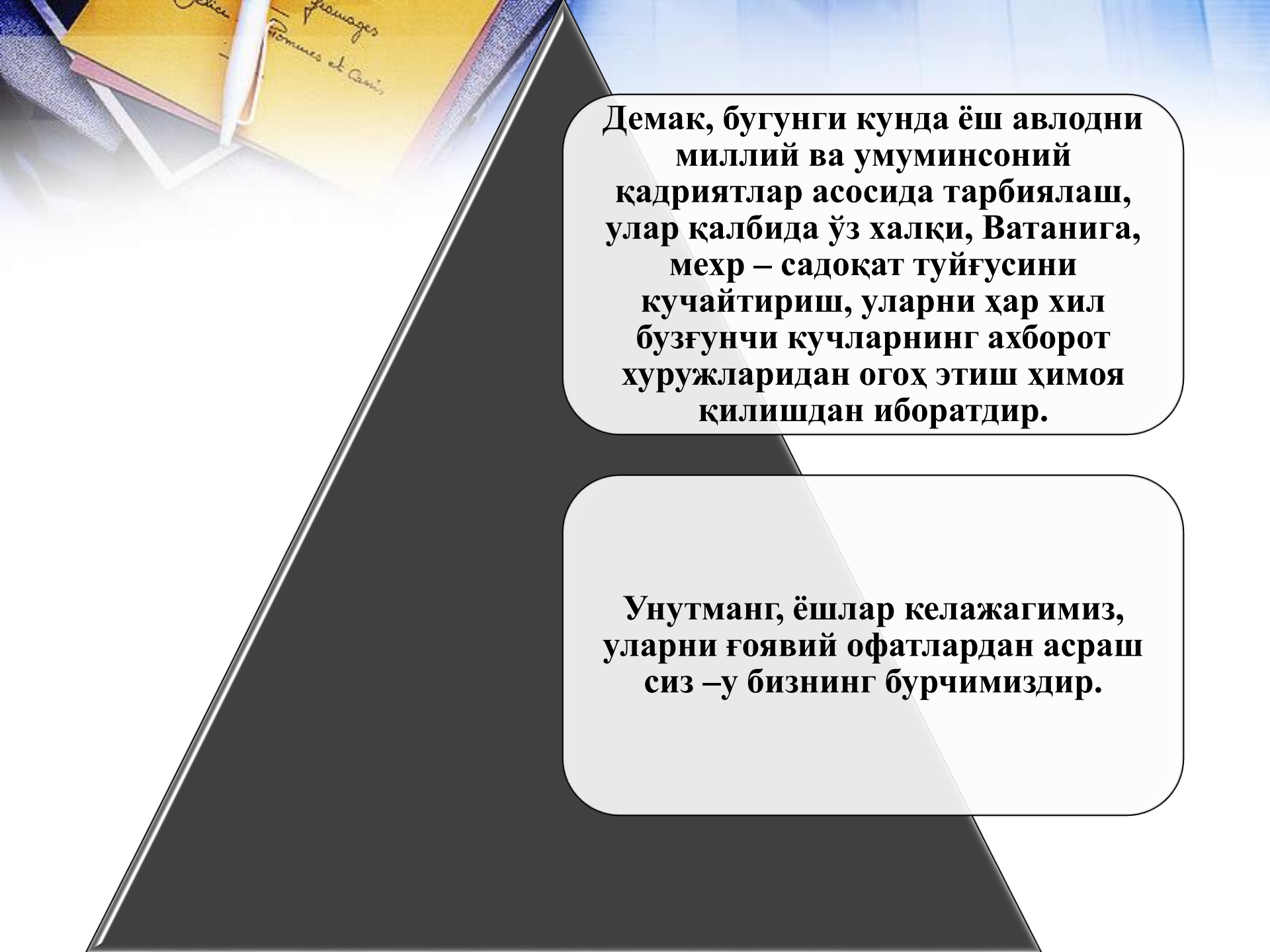
46 **Ўзбекистон – ёшлар мамлакати. Чунки бизда аҳолининг тенг ярими 18 ёшгача, учдан икки қисмини эса 30 ёшгача бўлганлар ташкил этади. Ёшлар –**

Бу ҳақида фикр юритганда, бизнинг улуғ аждодларимиз ўз даврида комил инсон ҳақида бутун ахлоқий мезонлар мажмуини, замонавий тилда айтганда шарқона ахлоқий кодексини ишлаб чиққанликларини эслаш ўринли деб биламиз. Ота-боболаримизнинг онгу тафаккурида асрлар, минг йиллар давомида шаклланиб сайқал топган орномуз, уят ва андиша, шарму ҳаё, ибo ва иффат каби юксак ахлоқий туйғу ва тушунчалар бу кодекснинг асосий маъно мазмуини ташкил этади.

Зеро маънавият фақат инсоннинг **маърифат** кўзи очилиши билан шаклланади

**Демак, бугунги кунда ёш авлодни
миллий ва умуминсоний
қадриятлар асосида тарбиялаш,
улар қалбида ўз халқи, Ватанига,
меҳр – садоқат туйғусини
кучайтириш, уларни ҳар хил
бузғунчи кучларнинг ахборот
хуружларидан огоҳ этиш ҳимоя
қилишдан иборатдир.**

**Унутманг, ёшлар келажагимиз,
уларни ғоявий офатлардан асраш
сиз –у бизнинг бурчимиздир.**

МАЪНАВИЙ ТАҲДИДЛАРНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ ВА УЛАРНИ ЁШ АВЛОД ОНГИГА СИНГДИРИШНИНГ УЧ ТАБАРРУК МАКОНИГА АЛОҲИДА ЭЪТИБОР ҚАРАТИЛАДИ:

- **Оила :** Оиланинг уч илдизи ўзаро ҳурмат, ўзаро сабр-тоқат, ва ўзаро тушунишдир.

- **Маҳалла институти дунёнинг бирор жойида аналогич йўқ институт бўлиб, унда инсоннинг бегоналашувига йўл қўйилмайди**

- **Таълим-тарбия ҳар қандай жамиятнинг барқарор тараққиётини белгиловчи, фуқароларнинг сиёсий онги ва маданиятини шакллантирувчи муҳим омил**

Фарзандларимизни болалигидан бошлаб миллий тарбия, ахлоқ – одоб, юксак маънавият асосида вояга етказиш керак. Агар шу уч маконда маънавий муҳит кўнгилдагидек бўлса ҳамма иш яхши бўлади, агар улар таназзулга қараб кетса, бутун жамият ҳалокатга юз тутари.

Бу азиз ВАТАН барчамизники

Ҳеч кимга бермаймиз Ўзбекистонни

Ҳар қандай “Оммавий маданиятнинг салбий кўринишларига қарши Ўзбекистон халқи курашиш учун куч топади.

Биз Ўзбекистоннинг ютуқларини дунёга танитаётган ёшлар билан ҳақли равишда фахрланамиз.

Хулоса

Дунёнинг мафкуравий манзарасида интернет инсоният онгига икки томонлама -ҳам ижобий ва ҳам салбий таъсир кўрсатмоқда

XXI аср ёшларининг бош вазифаси билим эгаллаш ва улардан инсонпарварлик йўлида фойдаланиш, ҳар қандай салбий хавф хатардан эҳтиёт бўлиш чораларини кўришдир.

Ёшлар онгини чалғитиш учун катта курашлар кечаётган глобаллашув даврида юксак маънавият, одоб – ахлоқ масаласига эътиборни кўчайтириш зарур.

• Турли даражадаги маънавий маърифий тадбирларни ташкил этиш орқали ёшлар онгида миллий маънавий қадриятларни қадрлаш туйғусини шакллантириш;

• Республикамизнинг барча таълим муассасаларида доимий фаолият олиб боровчи клубларини ташкил қилиш ва уларга ёшларни жалб қилиш орқали даҳлдорлик туйғусини шакллантириш муҳим вазифалардан биридир. Зеро, ҳар бир инсонда бўлаётган жараёнларга нисбатан даҳлдорлик туйғуси шакланмас экан, улар даяхшини ёмондан ажратиш малакалари бўлмас экан, ҳар қандай тарғибот етарли самара бера олмайди. Демак “Ўзингни англа ва дунё сени ардоқлайди” шиорининг маъноси ҳар биримиз учун аҳамиятли.

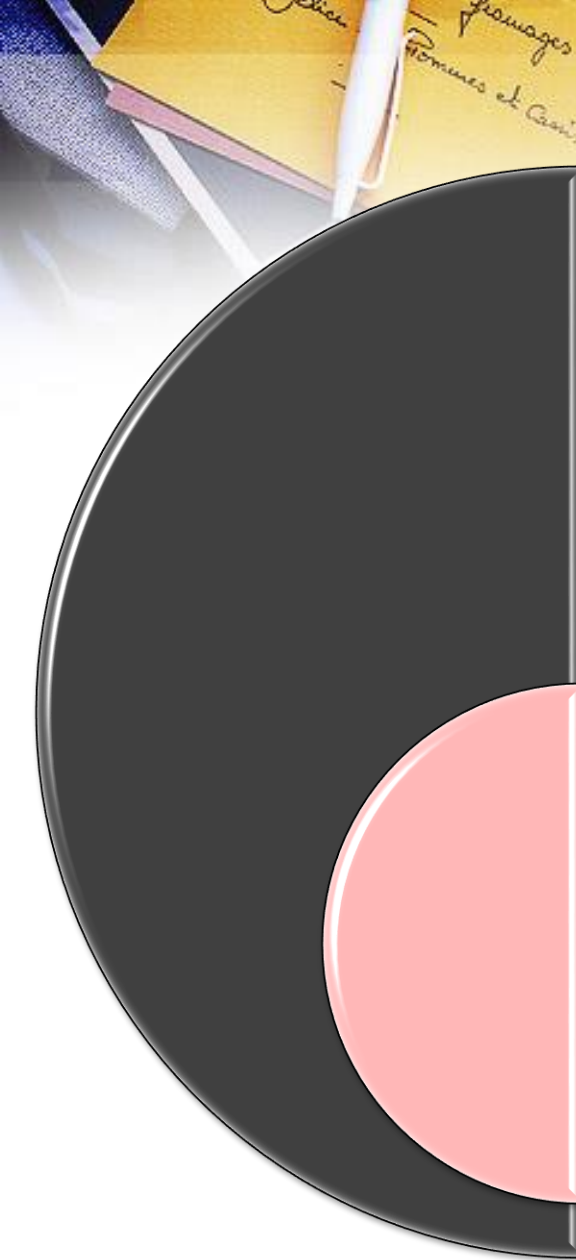
• Зеро, барча масалаларда огоҳлик даврнинг руҳи ва талабидир.

Хулоса қилиб
айтишимиз мумкинки,
ҳозирги “оммавий
маданият” – бузғунчи
ғояларни, янги
ноанъанавий
қадриятларни ҳамда
ҳаётнинг ғайриахлоқий
нормаларини тарғиб
қилишнинг жуда
муҳим ва ғоят
самарали
воситаларидан бири
ҳисобланади.

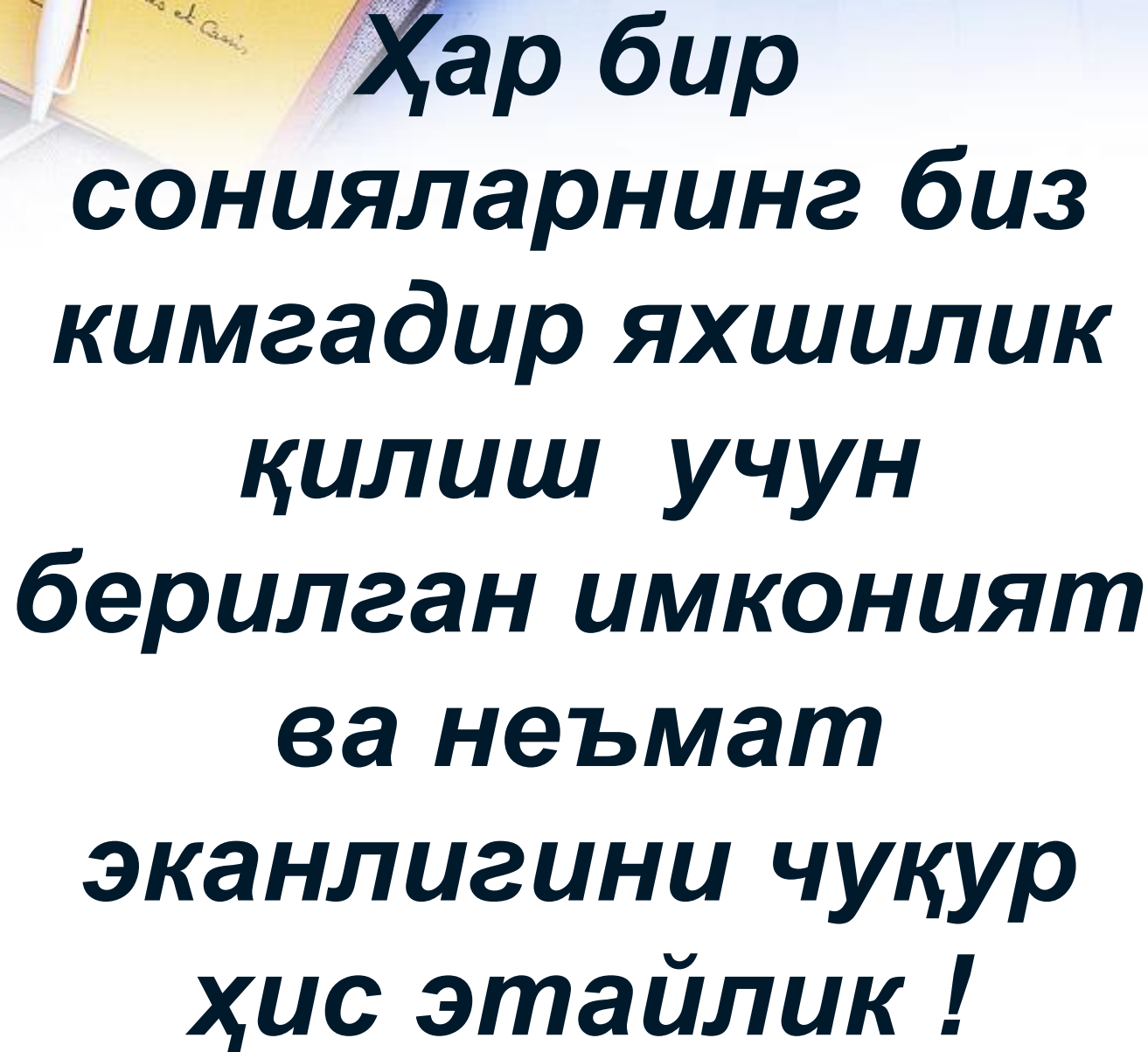

“Оммавий маданият” тарғиб этилаётган ғайриахлоқий ғоялар Ғарбий Европа ва АҚШда вужудга келган аянчли демографик вазиятда бугуноқ ўз аксини топди. Бундан ташқари, иккиламчи ижтимоийлашувнинг муҳим омили бўлган оила институтининг аҳамиятини пасайтирилмоқда, авлодлар ворисийлиги бузилмоқда, ёшларнинг ғайриижтимоийлашуви ортиб бормоқда, бу эса унинг жиноят, гиёҳвандлик ва ичкиликбозлик йўлига киришига олиб келади.

Хулоса қилиб, “оммавий маданият” таҳдиди бугун замон, воқеликка очик кўз билан, реал ва ҳушёр қарашни, тобора кучайиб бораётган маънавий таҳдид ва хатарларни тўғри баҳолаб, улардан тегишли хулоса ва сабоқлар чиқариб яшашни талаб этади.

Огоҳлик ва ҳушёрлик, мафкуравий ва маънавий етуклик давримизнинг қатий талаби эканлигини унутмаслигимиз керак.

The background features a stack of books on the left side. The top book is yellow and has handwritten text in French: "Lettres de Voltaire à M. de Maurepas" and "Paris le 17 Mars 1757". A white pen is resting on the books. The rest of the background is a light blue gradient.

**Ҳар бир
сонияларнинг биз
кимгадир яхшилик
қилиш учун
берилган имконият
ва неъмат
эканлигини чуқур
ҳис этайлик !**

***Бахтни теварак
атрофдан излама, у асли
ўзингдадир...***

Мулоҳаза учун

Одамзот нима учун кафтдек ҳовлисига гул экади?

Ундан кўра, шолғом экса, қозонига тушади-ку.

Одамзот нима учун булбул чах-чаhini эшитганда энтикиб кетади?

Ундан кўра, булбулни шўрвага солиб пиширса, нафсини қондиради-ку.

Одамзот нима учун осмонда чарақлаб ётган юлдузларни кўриб, кўнгли завққа тўлади?

Юлдузлар унинг ҳамёнидаги тиллалар эмас-ку.

Одамзот нима учун китоб ўқиётиб, суюкли қаҳрамони ўлиб қолса йиғлайди?

Уни ёзувчи «ичидан тўқиб чиқаргани»ни билади-ку.

Мулоҳаза учун

Одамзот нима учун ўзга юртларга бориб беҳисоб мол-дунё орттирса-ю, иттифоқо болалиги кечган кулбаси тушига кириб қолса, йиғлаб чиқади?

Ахир у шоҳона қасрда яшайди-ку.

Одамзот нима учун боласининг бошида алла айтади?

Гўдак алла эшитмаса ухламайдими?

Одамзот нима учун неварасини етаклаб неча замон аввал ўтиб кетган бобосининг қабрини зиёрат қилади?

Марҳум уларни кўрмайди-ку.

Гап шундаки, одамзотни ҳайвонотдан ажратиб турадиган чегар бор. бу чегаранинг номи **МАЪНАВИЯТ** деб аталади.

E'TIBORINGIZ UCHUN RAHMAT!

